

Instructies voor de veiligheid op de werkvloer voor werknemers dienstencheques gedurende de “coronamaatregelen”.

Achtergrond

Het KB betreffende de dienstencheques van 12 december 2001 stelt in art. 2quater, §2, 4° dat de onderneming er zich toe verbindt geen prestaties te laten verrichten in een omgeving met onaanvaardbare risico's of gevaren voor de werknemers of in een omgeving waar de werknemers het slachtoffer zouden kunnen zijn van misbruiken of discriminatoire praktijken.

Deze bepaling verdient extra aandacht nu alle middelen worden ingezet om de verspreiding van het coronavirus¹ te bestrijden. Daarom wordt deze richtlijn opgesteld zodat de erkende ondernemingen een duidelijke instructie voorhanden hebben bij het nemen van maatregelen naast de algemeen geldende veiligheidsvoorschriften. We houden hierbij niet alleen rekening met de veiligheid van de werknemer, maar ook die van de gebruiker en de gehele bevolking, zoals vooropgesteld door de Nationale Veiligheidsraad in haar instructies van 13 en 17 maart 2020 en herhaald op 27 maart 2020. We houden hierbij ook rekening met de richtlijnen opgesteld door het agentschap Zorg en Gezondheid.

Volgende maatregelen moeten in acht genomen worden door de dienstencheque-ondernemingen, werknemers en gebruikers bij het uitoefenen van de activiteiten.

Instructies voor de dienstencheque-onderneming

1. De dienstencheque-onderneming heeft de plicht om de werknemers en de gebruikers grondig te informeren en toe te zien dat deze set van instructies ook worden opgevolgd. De dienstencheque-onderneming besteedt ook de nodige zorg om de instructies begrijpelijk weer te geven voor elke werknemer en gebruiker. De werknemers krijgen hiertoe ook de nodige (digitale) vorming.
2. De dienstencheque-onderneming wijst de gebruiker op zijn verplichting om de werknemer of werkgever op de hoogte te brengen van risicofactoren zoals een (mogelijke) besmetting met het coronavirus.
3. De dienstencheque-onderneming neemt regelmatig contact op met de werknemers om het werk te bespreken en om na te gaan of de werknemer het werk heeft kunnen uitoefenen op een veilige manier.
4. Zieke werknemers of werknemers die symptomen vertonen van covid-19 gaan niet werken. Werknemers mogen onder geen enkel beding werken bij een (vermoedelijk) besmet persoon.
5. Indien van werknemers (achteraf) gemeld wordt dat zij symptomen vertonen van covid-19, worden de gebruikers bij wie de werknemer de voorbije 2 weken taken vervulde, onverwijld op de hoogte gebracht.
6. De dienstencheque-onderneming voorziet de werknemer van voldoende materiaal om hygiënisch en veilig te kunnen werken, o.a. papieren handdoekjes, handschoenen en waar mogelijk ontsmettingsgel,...
7. Het mindermobielen vervoer kan alleen doorgaan als de 1,5m afstand tussen de chauffeur en de gebruikers gegarandeerd kan worden. Ook tussen de gebruikers-passagiers onderling moet deze afstand gerespecteerd worden. Het voertuig wordt ontsmet na iedere rijbeurt.
8. Bij niet naleven van de instructies door gebruikers of werknemers neemt de dienstencheque-onderneming snel de adequate maatregelen.
- 9.

¹ SARS-Cov-2

Instructies voor de werknemer

1. Werknemers kunnen uiteraard steeds contact opnemen met de dienstencheque-onderneming ingeval van twijfel over de werkplek, bezorgdheid omwille van (oudere) gebruikers,
2. Het werk moet altijd op een veilige manier kunnen worden georganiseerd. Als de werknemer zich onveilig voelt omdat de voorziene maatregelen niet gerespecteerd (kunnen) worden door de gebruiker heeft hij het recht om de werkplek te verlaten. De werknemer informeert dan onmiddellijk de dienstencheque-onderneming en deze neemt de gepaste maatregelen ten aanzien van de gebruiker.
3. Werknemers die zich plots of kort voor de uitvoering van hun taak ziek voelen, melden dit aan de dienstencheque-onderneming en de gebruiker volgens de interne procedures. Indien een dokter een risico op besmetting van covid-19 constateert wordt de werkgever onmiddellijk ingelicht. Deze informeert de (voormalige) gebruikers op de wijze die past binnen de regels van de privacy.
4. Werknemers die symptomen vertonen van covid-19 dienen de medische richtlijnen strikt op te volgen.
5. Het werk bij de gebruiker moet op een veilige manier kunnen gebeuren en de werknemer past zeker zijn gedrag aan om het risico op besmetting te minimaliseren:
 - Bij de begroeting van de klant en bij het poetsen worden de regels van 'social distancing' in acht genomen. Indien de woning het toelaat bevindt de gebruiker zich in een afzonderlijke ruimte tijdens het werk. Indien dat niet mogelijk is wordt de maximaal haalbare afstand gerespecteerd. Indien een afstand van minimaal 1,5 meter niet haalbaar is mag er niet gewerkt worden.
 - Er wordt maximaal gewerkt met handschoenen. De werknemer wast daarnaast de handen grondig en regelmatig met water en zeep. Dit wil zeggen minstens voor en na het werk. De werknemer gebruikt papieren wegwerphanddoekjes of een schone handdoek om de handen te drogen. Papieren wegwerphanddoekjes worden in een afgesloten vuilzak gegooid.
 - Als eerste taak worden de belangrijkste aanraakpunten: deurklinken, lichtschakelaars, telefoons, oppervlakken zoals een tafel, het aanrecht, de afstandsbediening, en in het sanitair (zeker spoelknop, handsteun, kraan, ...) gedesinfecteerd. De werknemer herhaalt deze taak bij het beëindigen van de job.
6. Bij verplaatsingen met het openbaar vervoer wordt maximaal aan social distancing gedaan. Ondernemingen moeten hun werknemers die met het openbaar vervoer naar de gebruikers gaan, de richtlijn geven om zoveel mogelijk buiten de spitsuren te reizen. In samenspraak met de huishoudhulp en klanten kan de dienstencheque-onderneming overwegen de werkuren aan te passen; ook al omwille van de verzekering moet de dienstencheque-onderneming hiervan steeds voorafgaandelijk op de hoogte gesteld worden.
7. De werknemer heeft steeds voldoende papieren zakdoekjes bij zich. Bij snuiten, niezen en hoesten bedekt de werknemer de neus en mond met een papieren zakdoek. De werknemer gooit de zakdoek nadien in een afsluitbare vuilnisbak en past handhygiëne toe.

Instructies voor de gebruiker

1. Een werknemer mag onder geen enkel beding werken bij een (vermoedelijk) besmet persoon. De gebruiker informeert de dienstencheque-onderneming zo snel mogelijk indien een dergelijke situatie zich voordoet.
2. Indien de melding minder dan 48 u vóór de geplande dienstencheque-activiteit plaatsvindt, verwittigt de gebruiker de dienstencheque-onderneming. Bij ontstentenis aan een werk-alternatief voor de werknemer, gelden de contractuele afspraken tussen de dienstencheque-onderneming en de gebruiker.
3. De gebruiker organiseert mede een veilige werkplek als volgt:
 - De gebruiker voorziet een mogelijkheid om de handen te wassen, een propere handdoek, een desinfecterend middel (bv. javel 10 * verdund met water) en uiteraard alle poetsmateriaal en producten.
 - De gebruiker zorgt dat de werkplek – daar waar mogelijk, doch maximaal - zeer goed verlucht wordt, best vooraleer de werknemer zelfs aankomt. Indien er mechanische ventilatie voorzien is, wordt deze maximaal gebruikt.
 - Bij het poetsen vermijdt de gebruiker contact met de werknemer. Indien de woning het toelaat bevindt de gebruiker zich in een afzonderlijke ruimte tijdens het werk. Indien dat niet mogelijk is wordt de maximaal haalbare afstand gerespecteerd. Indien een afstand van minimaal 1,5 meter niet haalbaar is mag er niet gewerkt worden.
 - De dienstencheques worden op voorhand klaargelegd om persoonlijk contact te vermijden. Het is absoluut aan te bevelen van elektronische dienstencheques gebruik te maken.